

แบบฟอร์มขออนุมัติโครงการ
ภายใต้แผนปฏิบัติการประจำปีกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

ชื่อโครงการ : พัฒนาอาหารเกษตรปลอดภัย

ชื่อกิจกรรม : พัฒนาอุตสาหกรรมโคกระบือครบวงจร วงเงิน ๓๑,๕๖๖,๔๐๐ บาท

ประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัด : ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพการผลิต การแปรรูป การค้า พืชเศรษฐกิจให้มีความเข้มแข็ง

กลยุทธ์ : เพิ่มประสิทธิภาพและมาตรฐานการผลิต

หน่วยงานดำเนินการ: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดมหาสารคาม

ผู้รับผิดชอบ: นายปฏิวัติ คุณดิลกพจน์ ตำแหน่ง ปศุสัตว์จังหวัดมหาสารคาม เบอร์โทร.๐๙๐ ๕๙๒๗๘๔๙

นายวีระสันติ ประทุมพล ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์ฯ เบอร์โทร.๐๘๕ ๐๐๐๐๙๙๙

สถานที่ติดต่อ: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดมหาสารคาม ถนนมหาสารคาม-วาปีปทุม ตำบลเวียงนาง

อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ๔๔๐๐๐ หมายเลขโทรศัพท์ : ๐๔๓ ๗๗๗๙๖๑ e-mail

address : pvlo_msk@dld.go.th

(๑) หลักการและเหตุผล

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ ส่งเสริมให้เกษตรกรลดพื้นที่ปลูกข้าวและปรับเปลี่ยนให้ทำการเกษตรด้านอื่นที่ให้ผลตอบแทนดีกว่านั้น ผลปรากฏว่าเกษตรกรให้ความสนใจในแนวทางการปรับเปลี่ยนพื้นที่นามาเลี้ยงโคกระบือเป็นจำนวนมากเกินเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประกอบกับจากค่าเฉลี่ยนโยบายคณะรัฐมนตรี โดยพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้อ ๖.๔ และข้อ ๖.๑๕ ให้ดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสมด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิตอย่างทั่วถึง การช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย ดำเนินการปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการ

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔ ในประเด็นยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด:ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพการผลิต การแปรรูป การค้า พืชเศรษฐกิจให้มีความเข้มแข็ง โดยมุ่งกลยุทธ์ เพิ่มประสิทธิภาพและมาตรฐานการผลิต

สภาพปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตโคกระบือ การผลิตเนื้อโคกระบือไม่เพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศ การนำเข้าเนื้อโคแช่แข็งมีปริมาณเพิ่มขึ้น และข้อเท็จจริงกลุ่มประเทศประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) มีปริมาณการผลิตเนื้อโคไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภค มีการนำเข้าจากออสเตรเลียและภูมิภาคอื่นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปีและคาดว่าจะต้องนำเข้าร้อยละ ๕๐ ในอีก ๑๕ ปีข้างหน้า ฉะนั้นแนวโน้มโอกาสตลาดเนื้อโค AEC จะมีการขยายตลาดมากขึ้น

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง โดยเฉพาะจังหวัดมหาสารคามมีภูมิสังคมที่เหมาะสมต่อการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพโคกระบือ เพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ และสร้างรายได้ให้กับจังหวัดและเกษตรกรในชนบททำให้คุณภาพการดำรงชีวิตที่ดี ประกอบกับทิศทางนโยบายของจังหวัดต้องการเป็นศูนย์กลางการผลิตและกระจายพันธุ์โคกระบือ/เนื้อโคกระบือขุน/ผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ของอาเซียนและมีรูปแบบการผลิตที่มีเอกลักษณ์โดดเด่น โดยเร่งส่งเสริมการผลิตโคกระบือตักสลาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมยั่งยืน เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งแนวโน้มความต้องการของตลาดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตาม ส่วนใหญ่การเลี้ยงโคกระบือยังคงเป็นเกษตรกรรายย่อยรับภาระทั้งความจำกัดของพื้นที่เลี้ยง ราคาพันธุ์โคเนื้อที่ซื้อมาเลี้ยงแพงขึ้น อาหารสัตว์ราคาแพง ขาดแคลนพืชอาหารสัตว์คุณภาพดี ประสบปัญหาการขาดหน้าฟาร์มต่ำ ผลตอบแทนทางการเงินได้เฉพาะค่าแรงงานของตนเอง หากปล่อยเป็นแบบนี้ น่าเป็นห่วงอนาคตเกษตรกร ฉะนั้นเพื่อให้เกษตรกรซึ่งเป็นผู้ผลิตสินค้าต้นทางซึ่งเป็นฐานรากของแผ่นดินทำธุรกิจแล้วมีรายได้สมเหตุสมผล มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนในการประกอบอาชีพ หากไม่แก้ไขอาจทยอยล้มเลิกกิจการเกิดผลกระทบเชิงจิตวิทยาในวงกว้างยากแก่การฟื้นฟูได้

ฉะนั้น จังหวัดมหาสารคามจึงมีความจำเป็นต้องเร่งส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมโคกระบือตักสिला และผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างโอกาส สร้างงาน สร้างรายได้สู่ครัวเรือนเกษตรกร โดยอาศัยหลักการจัดการรวมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน สร้างความเข้มแข็งในการรวมกลุ่มเครือข่ายผลิตแปรรูป และเชื่อมโยงกับตลาด มุ่งเน้นลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เพิ่มผลผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนเนื้อโคกระบือบริโภคภายในประเทศ ทดแทนการนำเข้าและหรือส่งออกนำเงินตราเข้าประเทศ จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินโครงการนี้

(๒) วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ๑) เพื่อลดต้นทุนการผลิตและสร้างโอกาสในการแข่งขันอุตสาหกรรมโคกระบือตักสिला
- ๒) เพื่อเร่งเพิ่มผลผลิตโคกระบือที่มีคุณภาพให้เพียงพอตามความต้องการและกลไกตลาด
- ๓) เพื่อส่งเสริมจังหวัดมหาสารคามให้เป็นศูนย์กลางการผลิตและกระจายสินค้าโคกระบือ/เนื้อโคกระบือและผลิตภัณฑ์ตักสिलाสู่ตลาดภายในประเทศและอาเซียน
- ๔) เพื่อสร้างรายได้และพัฒนาอาชีพให้เกษตรกรมีความมั่นคงสู่ที่ยั่งยืน

(๓) กลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

(๓.๑) กลุ่มเป้าหมาย

- (๓.๑.๑) เกษตรกร/กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจด้านโคกระบือ
- (๓.๑.๒) เครือข่ายธุรกิจโคกระบือตักสिला

(๓.๒) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- (๓.๒.๑) ผู้บริโภค/ลูกค้า
- (๓.๒.๒) ผู้ผลิต/จำหน่ายวัตถุดิบอาหารสัตว์
- (๓.๒.๓) ผู้ประกอบการตลาดนัดโคกระบือ
- (๓.๒.๔) ผู้ประกอบการค้าสัตว์และซากสัตว์
- (๓.๒.๕) ผู้ประกอบการแปรรูปเนื้อสัตว์
- (๓.๒.๖) ผู้จำหน่ายเนื้อสัตว์/ผลิตภัณฑ์
- (๓.๒.๗) สถาบันการศึกษา/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบโครงการในพื้นที่

(๔) ระยะเวลาดำเนินโครงการ เริ่มต้นเดือนมีนาคม ๒๕๖๐ สิ้นสุดเดือนกันยายน ๒๕๖๐

(๕) สถานที่ดำเนินโครงการ: (ระบุพื้นที่ดำเนินการ เช่น อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เป็นต้น)

อำเภอทุกอำเภอ ในจังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ อำเภอเมืองมหาสารคาม อำเภอแกลง อำเภอเชียงยืน อำเภอนาคู อำเภอกันทรวิชัย อำเภอนาเชือก อำเภอบรบือ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย อำเภอโกสุมพิสัย อำเภอสิรินธร อำเภอวาปีปทุม อำเภอชื่นชม และอำเภอกุดรัง

(๖) เป้าหมาย ผลลัพธ์และผลกระทบโครงการ

(๖.๑) เป้าหมายโครงการ

ตัวชี้วัด : ๑. มูลค่าผลผลิตมวลรวมภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒ (๖๘,๕๐๐ ล้านบาท)

๒. รายได้ครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ (๖๘,๐๐๐ บาท)

(๖.๒) ผลผลิต

ตัวชี้วัดผลผลิตระดับกิจกรรม	หน่วยนับ	จำนวน
๑) แม่พันธุ์โคมีสุขภาพดีขึ้น	ตัว	๑๐,๐๐๐
๒) จำนวนแม่พันธุ์โคที่ได้รับการผสมเทียม	ตัว	๑๐,๐๐๐
๓) จำนวนแม่พันธุ์โคที่ตั้งท้องจากการผสมเทียม	ตัว	๗,๐๐๐
๔) จำนวนแม่พันธุ์โคที่ตั้งท้องจากการย้ายฝากตัวอ่อน	ตัว	๑๒
๕) จำนวนพื้นที่ปลูกหญ้าหวานสารคาม	ไร่	๑๐,๐๐๐
๖) ปริมาณหญ้าหวานสารคามที่ผลิตได้	ตัน	๗๕,๐๐๐
๗) จำนวนโคขุนตักสีกาที่ผลิตได้	ตัว	๑๔๐
๘) จำนวนปุ๋ยคอกที่ผลิตได้	ตัน	๑๐,๐๐๐
๙) จำนวนกองทุนปุ๋ยคอก	กองทุน	๒๐๖
๑๐) จำนวนคลังเสบียงสัตว์ชุมชน	แห่ง	๒๐๖
๑๑) จำนวนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนโคเนื้อตักสีกาต้นแบบสู่วิถียั่งยืน	กลุ่ม	๑๓

(๖.๓) ผลลัพธ์

(๖.๓.๑) ด้านเศรษฐกิจ

ตัวชี้วัดผลลัพธ์ระดับกิจกรรม	มูลค่าเพิ่ม(บาท)
๑) แม่พันธุ์โคกระบือมีสุขภาพดีแข็งแรง	๒๐,๐๐๐,๐๐๐
๒) ปุ๋ยคอกที่ผลิตได้	๕,๐๐๐,๐๐๐
๓) แม่โคที่ตั้งท้องจากการผสมเทียม	๓๕,๐๐๐,๐๐๐
๔) แม่โคที่ตั้งท้องจากการย้ายฝากตัวอ่อน	๒,๔๐๐,๐๐๐
รวม	๖๒,๔๐๐,๐๐๐

หมายเหตุ : ๑) ประเมินมูลค่าเพิ่มจากแม่พันธุ์โคที่มีสุขภาพดีแข็งแรงขึ้น ไม่ต่ำกว่า ๒,๐๐๐ บาทต่อตัว
 ๒) ประเมินมูลค่าเพิ่มจากปุ๋ยคอกที่ผลิตได้ ไม่ต่ำกว่า ๐.๕ บาทต่อกิโลกรัม
 ๓) ประเมินมูลค่าเพิ่มแม่โคที่ตั้งท้องจากการผสมเทียม ไม่ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาทต่อตัว
 ๔) ประเมินมูลค่าเพิ่มแม่โคที่ตั้งท้องจากการย้ายฝากตัวอ่อน ไม่ต่ำกว่า ๒๐๐,๐๐๐ บาทต่อตัว

(๖.๓.๒) ด้านสังคม

๑) ชุมชนมีความเข้มแข็งมั่นคงในการประกอบอาชีพการเลี้ยงโคกระบือ

๒) ช่วยลดปัญหาการเคลื่อนย้ายแรงงานจากชนบทสู่เมือง

(๖.๓.๓) ด้านสิ่งแวดล้อม

๑) ผลิตปุ๋ยคอกทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี ช่วยปรับปรุงฟื้นฟูโครงสร้างดินให้ดีขึ้น

๒) ลดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมโดยใช้วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรจากโรงงาน

อุตสาหกรรมหรือการใช้มูลสัตว์เพื่อผลิตแก๊สชีวภาพ เป็นต้น

(๖.๓.๔) ด้านนโยบาย

สอดคล้องคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรีแถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้อ ๖.๔ และ ๖.๑๕ และรองรับยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดฯ

(๖.๔) ผลกระทบ

เชิงบวก :

- ๑) สร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าโคกระบือของเกษตรกร
- ๒) เพิ่มขีดความสามารถในการผลิตและการจำหน่ายสินค้าโคกระบือของเกษตรกร
- ๓) เป็นแหล่งผลิตเนื้อโคกระบือที่มีคุณภาพของประเทศและภูมิภาค
- ๔) สร้างงานสร้างอาชีพสร้างรายได้ในชนบท เพิ่มรายได้สู่ครัวเรือนเกษตรกร
ส่งผลให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตดี
- ๕) ประชาชนเชื่อมั่นและศรัทธาภาครัฐเพิ่มขึ้น

เชิงลบ : ไม่มี

(๗) แนวทางการดำเนินงาน

กิจกรรม	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ			
	มี.ค.- เม.ย.๖๐	พ.ค.- ก.ค. ๖๐	ส.ค.- ก.ย. ๖๐	ต.ค.- ธ.ค. ๖๐
๑.กิจกรรมสร้างความมั่นคงทางอาหารสัตว์ วงเงิน ๒๓,๒๒๗,๐๐๐ บาท				
๑) รมรงค์ส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกหญ้าหวานสารคามเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสำหรับเกษตรกรเลี้ยงแม่โคผลิตลูก และการเลี้ยงโคขุน จำนวน ๑๐,๐๐๐ ไร่	←	→		
๒) ส่งเสริมสนับสนุนการทำกองทุนปุ๋ยคอกจำนวน ๒๐๖ แห่ง	←	→		
๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำคั้งเสียบึงสัตว์ชุมชน เพื่อสำรองฟางข้าวไว้ให้โคกระบือในช่วงแล้งหรือประสบภัยพิบัติ จำนวน ๒๐๖ แห่ง	←	→		
๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำฟางข้าวหมักยีสต์/กากมันหมักยีสต์/มันหมักยีสต์/อาหารหมักสำเร็จรูป(FTMR TAKASILA FEED) สำหรับขุนโค จำนวน ๘๐ แห่ง	←	→		
๕) ส่งเสริมสนับสนุนการทำบ่อแก๊สชีวภาพ จำนวน ๓๐ บ่อ		←	→	
๒. กิจกรรมปรับปรุงพันธุ์กรรมโคกระบือดกสิลา วงเงิน ๗,๘๘๘,๙๐๐ บาท				
๑) ปรับปรุงพันธุ์กรรมโคโดยใช้ผสมเทียมด้วยน้ำเชื้อพ่อพันธุ์ดีได้แก่ Beef Master และ Wagu เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต สร้างเอกลักษณ์และความโดดเด่นของตราสินค้าโคขุนดกสิลา จำนวน ๑๐,๐๐๐ โด๊ส	←	→		

กิจกรรม	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ			
	มี.ค.- เม.ย. ๖๐	พ.ค.- ก.ค. ๖๐	ส.ค.- ก.ย. ๖๐	ต.ค.- ธ.ค. ๖๐
๒) ย้ายฝากตัวอ่อน(Embryo Transfer) พ่อพันธุ์โคเนื้อพันธุ์ดี อาทิ Beef Master และ Wagu เพื่อเร่งรัดพัฒนาปรับปรุง พันธุ์กรรมโคเนื้อ สร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพตราสินค้า โคขุนตักสिलाให้เป็นที่ยอมรับสามารถแข่งขันได้ตามกลไก และความต้องการของตลาด จำนวน ๖๐ ตัว				
๓) เพิ่มศักยภาพหน่วยบริการผสมเทียมโดยสนับสนุนเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์และเพิ่มความสามารถให้บริการของหน่วย ผสมเทียมได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพโดยการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๔ หน่วย				
๔) จัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเจ้าหน้าที่ผสมเทียม อาสา ผสมเทียม อาสาปศุสัตว์ ผู้แทนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนโคเนื้อ และแกนนำเกษตรกรเครือข่าย ๑๐๐ ราย				
๕) จัดหน่วยสัตวแพทย์เคลื่อนที่ให้บริการแก้ไขปัญหาการผสม ติดยากแม่โคเนื้อในพื้นที่				
๓. กิจกรรมหลัก อำนวยความสะดวกและติดตามประเมินผล วงเงิน ๔๕๘,๕๐๐ บาท				
๑) แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานรับผิดชอบขับเคลื่อน				
๒) จัดประชุมชี้แจงและเปิดตัวการทำงาน (Kick off)				
๓) ติดตามวัดผล				

(๘) วิธีการดำเนินงาน

☒ ดำเนินการเอง ☐ จ้างเหมา

(๙) งบประมาณดำเนินการ จำนวน ๓๑,๕๖๖,๔๐๐ บาท (ให้แนบรายละเอียดการใช้จ่ายงบประมาณ)

รายการ	งบประมาณ ปี ๒๕๖๐ (บาท)	เงินนอกงบประมาณ
รวมทั้งสิ้น	๓๑,๕๖๖,๔๐๐	๐
งบดำเนินงาน	๒๓,๔๑๕,๔๐๐	๐
- ค่าใช้สอย	๒,๓๔๒,๘๔๐	๐
- ค่าวัสดุ	๒๑,๐๗๒,๕๖๐	๐
งบลงทุน	๘,๑๕๑,๐๐๐	๐
- ค่าครุภัณฑ์	๘,๑๕๑,๐๐๐	๐

(๑๐) วิธีการบริหารจัดการหรือการดูแลบำรุงรักษาเมื่อโครงการแล้วเสร็จเพื่อให้เกิดความยั่งยืนของโครงการ

คณะกรรมการยุทธศาสตร์ปศุสัตว์ตักสिलाพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน ประกอบด้วยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง อาทิ สหกรณ์ปศุสัตว์ตักสिला สหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจด้านโคเนื้อ

สถาบันการศึกษา ภาครัฐ เอกชน ฯ โดยยึดหลักรวมนคิด ร่วมทำ ร่วมติดตามดูแลและช่วยเหลือแก้ไขปัญหา
ร่วมกัน ดำเนินการติดตามความก้าวหน้าเป็นระยะๆ อย่างสม่ำเสมอ รวบรวมความคืบหน้าและรายงานผู้ว่า
ราชการจังหวัดมหาสารคาม หัวหน้ากลุ่มจังหวัด และกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อโปรดทราบ
และพิจารณา

(๑๑) การประเมินผลความสำเร็จของโครงการ :

คณะกรรมการยุทธศาสตร์ปศุสัตว์ตักสิลาพิจารณาแต่งตั้งคณะทำงานโดยมีองค์ประกอบจาก
สถาบันการศึกษาและสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ใช้วิธีการประเมินผลโดยใช้เครื่องมือการสัมภาษณ์ การสังเกต
ถ่ายภาพ และแบบสอบถาม แล้วทำการวิเคราะห์สังเคราะห์ความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ เพื่อปรับปรุง
การขยายผลในระยะต่อไป

(๑๒) ผู้เสนอโครงการ

(ลงชื่อ).....

(นายปฏิวัติ คุณติลกพจน์)
ปศุสัตว์จังหวัดมหาสารคาม

(๑๓) ผู้ให้ความเห็นชอบโครงการ

(ลงชื่อ).....

(นายเสน่ห์ นนทะโชติ)
ผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม

(๑๔) ผู้อนุมัติโครงการ

(ลงชื่อ).....

(นายพงษ์ศักดิ์ ปรีชาวิทย์)
ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น/
หัวหน้ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง